

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság vélemény tárgya: „A civil társadalom hozzájárulása az EU és Oroszország kapcsolatához”

(2005/C 294/07)

2004. július 1-jén az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság Működési Szabályzatának 29. cikke alapján eljárva úgy határozott, hogy saját kezdeményezésű véleményt dolgoz ki a következő tárgyban: A civil társadalom hozzájárulása az EU és Oroszország kapcsolatához.

Az EGSZB tárgyi munkájának előkészítésével megbízott „Külkapcsolatok” szekció véleményét 2005. május 20-án elfogadta (Előadó: **Filip Hamro-Drotz**).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 419. plenáris ülésén (a július 13-i ülésnapon) 109 szavazattal, 2 ellenében, 6 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. A vélemény megfogalmazásának okai:

1.1 Az Orosz Föderáció, mely kulcsfontosságú nemzetközi szerepet tölt be, az EU stratégiai partnere. Az EU bővítése rávilágít az EU és Oroszország – mint szomszédok – együttműködésének jelentőségére, továbbá a lehető legjobb kapcsolatok kiépítése az EU és Oroszország között a demokrácia közös európai értékeinek fejlesztése, valamint az emberi és polgári jogok tiszteletben tartása keretében mindkét fél alapvető érdeke.

1.2 A társadalmi fejlődés, az életfeltételek javítása, a jogállamiság megeremtése, a kiszámíthatóbb üzleti környezet és feltételek biztosítása, valamint a piacgazdaság kiépítése mind elszánt fellépést kíván. Bár Oroszország vezetése formálisan kinyilvánította az ilyen célkitűzések melletti elkötelezettségét, a megvalósításukhoz vezető előrehaladás és a mindennapi életben tapasztalható valós helyzet még messze elmarad az orosz társadalom és a nemzetközi közösség elvárásaitól. A jelenlegi orosz vezetők magatartása többek közt a gazdaság szereplőivel, illetve a médiával szemben az EGSZB szemében nem támasztja alá a hatóságoknak a demokrácia előmozdítására és a civil társadalom megerősítésére vonatkozó szándéknyilatkozatát. A jelenlegi oroszországi fejlődési tendenciák aggodalomra adnak okot – és nem csak az állampolgárok számára. Oroszország egyértelműen lelépett a demokrácia útjáról, a média állami irányítás alatt áll, az orosz hadsereg a nemzetközi kötelezettségvállalások ellenére sem hagyta el Moldvát és Grúziát, a bírói testületek pedig politikai érdekeket szolgálnak. Ilyen körülmények közt igen nehéz szervezett civil társadalmat létrehozni.

1.3 Az EU-integráció elmélyítése – a belső piac, az egységes pénznem és az együttműködés erősítése egyre több politikai területen – történelmi jelentőségű alapvető célkitűzés, amely mellett minden tagállam – a folyamat pillanatnyilag tapasztalható visszaesése ellenére – elkötelezte magát. Az EU belső integrációjának azonban nem szabad azt eredményeznie, hogy az Unió eltávolodjon Oroszországtól és Európa többi részétől, amely nem fejlődik ugyanilyen módon, mivel ez Európa megosztottságához vezethet.

1.4 Robert Schuman francia külügyminiszter 1950. május 9-én tett nyilatkozatát az egységes Európa létrehozásáról az az elképzelés ösztönözte, mely szerint az európai integrációt arra a vágyra kell alapozni, hogy a kitűzött célok elérése érdekében egyenlő feltételek mellett dolgozzunk együtt, közös értékek,

egyvetértés és egy közös jövőkép alapján. Robert Schuman azt is kijelentette, hogy Európát nem lehet egy szempillantás alatt felépíteni, hanem csak gyakorlati eredmények által, és mindenekelőtt a valódi szolidaritás megeremtésével. Robert Schuman nyilatkozatának üzenete az EU és Oroszország kapcsolatára, és az együttműködésük fokozására tett erőfeszítésekre is érvényes.

2. A civil társadalom hozzájárulása az EU és Oroszország kapcsolatához

2.1 Az EU és Oroszország kapcsolatának szorosabbra fűzéséhez az Európai Unió szervezett civil társadalmának határozott támogatására is szükség van. Ez utóbbi által tett erőfeszítések az EU és Oroszország közötti együttműködés javítására irányulnak, illetve arra, hogy ezáltal hozzájáruljanak a szervezett civil társadalom és az oroszországi demokrácia struktúráinak kiépítéséhez.

2.2 Fontos azoknak az új EU-tagállamoknak a tapasztalata, amelyeknél tíz esztendő alatt sikeresen befejeződött a poszt-kommunista átmenet, ezért ők többletértékkel gazdagíthatják az EU és Oroszország közötti együttműködést. Különösen a civil társadalom szereplői (a civil szervezetek) játszhatnak jelentős szerepet ezekből az országokból a demokratizálódás, valamint az emberi és polgári jogok területén Oroszországban.

2.3 Az Európai Gyáriparosok és Munkáltatók Szervezeteinek Szövetsége (UNICE) már évek óta a gazdasági kapcsolatok fejlesztését célzó javaslatokat és véleményeket terjeszt elő. Az EU és Oroszország üzleti vezetői rendszeresen megvitatják ezt a kérdést az úgynevezett EU és Oroszország Gyáriparosainak Kerekasztala keretén belül, és kifejtik álláspontjukat az EU–Oroszország csúcstalálkozókon. Az Európai Szakszervezetek Szövetsége (ESZSZ) a csúcstalálkozók alkalmával ugyancsak hangot ad véleményének, és 2004-ben az Orosz Szakszervezetek Szövetségével (FNPR) együtt közös levelet fogalmazott meg az Európai Bizottság elnöke és az orosz elnök számára, melyben azt javasolták, hogy az európai uniós és az orosz szakszervezeti szövetségeknek az EU és Oroszország Gyáriparosainak Kerekasztalához hasonló szerepet kellene betölteniük. A civil társadalom más szereplőinek is megvan a maguk kialakított módja nézeteik kifejtésére az EU és Oroszország kapcsolatainak alakulásáról a saját szektoraikban. A társadalom még kevésbé szervezett Oroszországban, a civil szervezetek lassan fejlődnek és szerepük is korlátozott.

2.4 Az EGSZB a maga részéről az utóbbi években számos véleményt bocsátott ki az EU és Oroszország kapcsolatairól, melyekben az orosz civil társadalom működéséről is szólt. A legfontosabb vélemények felsorolása az 1. lábjegyzetben található. Az említett véleményekben foglalt ajánlásokat és eredményeket jelen véleményben figyelembe vettük, bár konkrétan egyik véleményre sem hivatkozunk⁽¹⁾. E munka során az EGSZB közvetlen kapcsolatot alakított ki az orosz civil társadalom sok szereplőjével.

3. Ajánlások

3.1 Az EU-nak integráltabb politikát kell elfogadnia Oroszországgal kapcsolatban, és ezt a gyakorlatban is foganatosítania kell

3.1.1 Az EU és Oroszország közötti együttműködés következetes fejlődését hátráltatja, hogy az egyes tagállamok Oroszországgal kötött kétoldalú megállapodások keretében saját érdekeiket helyezik előtérbe, még az olyan kérdésekben is, melyek igazgatása az EU hatáskörébe tartozik. Természetesen semmiképp sem szabad korlátozni a konstruktív és nyílt kétoldalú kapcsolatokat az egyes tagállamok és Oroszország között azokon a területeken, amelyek nem tartoznak az EU hatáskörébe. Éppen ellenkezőleg, az ilyen kétoldalú, regionális és ágazati tevékenységek igen fontosak, és az ezekről való gondoskodás minden EU-tagállam saját feladata.

3.1.2 Annak érdekében, hogy az EU és Oroszország együttműködése pozitív eredményeket hozzon, az EU civil társadalmának előrelátóbb álláspontot kellene elfogadnia az önszerveződés gyakorlatának kölcsönös megosztása és az orosz civil társadalombeli szolidaritási hálózatok újjáélesztésének elősegítése terén. Az Európai Unió az orosz civil társadalom, tehát Oroszország szolgálatába állíthatja mindazt, ami gazdaságát alkotja, azaz sokszínűségét, társadalmi szerveződési formáinak sokféleségét, valamint azt a demokratikus, társadalmi és kulturális elterjedési formát, mely ebből a sokszínűségből és pluralitásból fakad. Minden tagállamnak a közös célok elérésén kell munkálkodnia, mely feladat még nagyobb jelentőséget nyert a bővítést követően. Ugyanilyen nyilvánvaló, hogy egy nyílt, lényegre törő megközelítés a legjobb módja annak, hogy az EU és Oroszország közötti együttműködés fejlődése eredményes legyen. Az EU-nak fokoznia kellene az Oroszországnak nyújtott technikai támogatást annak érdekében, hogy az stabil, demokratikus és virágzó országgá váljon. Felül kellene vizsgálni a meglévő technikai segítségnyújtási programok szerkezetét. Haladást leginkább kis, ám határozott lépésekkel lehet elérni.

⁽¹⁾ Az EU és Oroszország, Ukrajna és Belorusszia közötti kapcsolatok (1995); TACIS – Technikai Segítségnyújtás a Független Államok Közösségének és Mongóliának (1998); Az Európai Unió kapcsolata a Balti-tenger menti országokkal (1998); Az északi dimenziók és kapcsolatok Oroszországgal (1999); Az északi dimenzió: Cselekvési terv az északi dimenzióért az Európai Unió külpolitikájában és határokon átnyúló intézkedéseiben 2000–2003 (2001); EU–Oroszország stratégiai partnerség: Melyek a következő lépések? (2002); Szélesebb Európa – Szomszédság: A keleti és déli szomszédainkhoz fűződő viszony új keretrendszer (2003).

3.2 A menetrendekkel ösztönözni kell egy dinamikus megállapodás előkészítését az EU és Oroszország között

3.2.1 Az EU és Oroszország menetrendek alapján bővíti és mélyíti kapcsolatait a négy közös térség elérése érdekében. Ezek a következők: 1) közös gazdasági térség 2) a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének közös térsége 3) a külső biztonság területén történő együttműködés közös térsége 4) közös kutatási, oktatási és kulturális térség. A menetrendek mintegy 400 olyan intézkedésről tesznek említést, melyeket a következő néhány év során foganatosítani kell. Az EGSZB ezt kiváló megközelítésnek véli, és hangsúlyozza, hogy az EU-nak fokoznia kell erőfeszítéseit annak érdekében, hogy nyílt és széles körű politikai, gazdasági és társadalmi kapcsolatok alakuljanak ki Oroszországgal.

3.2.2 A menetrendeknek számos olyan aspektusuk van, amely a civil társadalmat érinti: például a szabályozással kapcsolatos és a gazdasági párbeszéd számára kiemelt szektorok; a verseny, a beruházások és a kereskedelem elősegítése; a régióközi és határokon átnyúló együttműködések; a környezetvédelem; az emberek közötti kapcsolatok kialakítása; a személyek mozgása; ifjúságpolitika; együttműködés a polgári védelem terén; kutatás és oktatás; a közlekedési hálózatok fokozatos integrálása.

3.2.3 Az EGSZB arra ösztönzi az EU-t és Oroszországot, hogy késedelem nélkül hajtsák végre a menetrendeket. Tartalmuk folyamatos frissítést igényel annak érdekében, hogy minél inkább kivitelezhetőek legyenek, megvalósításukat pedig mindkét oldalon éves szinten felül kell vizsgálni. Mind az EU-nak, mind Oroszországnak pontosan meg kellene határozni a végrehajtásukért felelős szerveket. Az EGSZB a maga részéről kész aktívan hozzájárulni ehhez a folyamathoz – az általa kiadott vélemény folytatásaként – a civil társadalmat érintő szférákban. Ezért szándékában áll, hogy a menetrendek tartalmával és végrehajtásával kapcsolatban javaslatokat terjesszen elő, és továbbfejlessze közvetlen kapcsolatait az orosz civil társadalom jelentősebb szereplőivel (lásd a 3.4.3. és a 3.5.5. pontot).

3.2.4 Az EU és Oroszország között az 1990-es évek első felében létrejött partnerségi és együttműködési megállapodás első tízéves időszaka, amennyiben bármelyik fél úgy kívánja, 2007-ben lejár. A négy közös térség létrehozására irányuló menetrendek egy stratégiai partnerségen alapuló, új, modern EU–Oroszország megállapodás alapjául kell, hogy szolgáljanak. Ösztönözni kell Oroszországot az áruk és szolgáltatások kereskedelmében továbbra is meglévő akadályok megszüntetésére, továbbá a befektetések számára egy jól működő szabályozási keret biztosítására, hogy az EU és Oroszország megkezdhesse egy szabadkereskedelmi megállapodás felvázolását, mely Oroszország piactudományi helyzetén és WTO-tagságán alapul.

3.2.5 Az EU-nak és Oroszországnak a regionális együttműködés – az északi dimenzió (közte a balti-tengeri és az északi-sarki együttműködés) és a fekete-tengeri együttműködés – hasonló módon történő átalakításán is munkálkodnia kellene. Az EGSZB örömmel jegyzi meg, hogy ezt az aspektust is megfelelő módon figyelembe vették a menetrendekben, és további intézkedéseket sürget a regionális együttműködések fejlesztésére az EU–Oroszország kapcsolatok részeként.

3.3 A civil társadalom szerepét meg kell erősíteni az EU és Oroszország együttműködésére vonatkozó menetrendekben

3.3.1 Az EU–orosz kapcsolatok fenntartható módon való erősítése csak korlátozott maradhat, ha a felek tevékenységét nem a közös elvek vezénylik, mint például az egyéni felelősség, a jogállamiság, az egyén és a tulajdon tiszteletben tartása, az emberi jogok (pl. a média szabadsága, szabad választások rendezése, politikai pluralizmus, egyenlő esélyek és kisebbségi jogok), az átláthatóság, a tisztesség, az emberi méltóság, az egyenlőség és szólásszabadság, az önszerveződéshez való jog és a munkavállalók alapvető jogai, stabil ipari kapcsolatok és megfelelő szociális védelem. Nem lesz közös alapja az együttműködésnek és a kölcsönös egyetértésnek, míg ezek az értékek tartósan be nem épülnek az orosz társadalmi-gazdasági és politikai élet alapjaiba.

3.3.2 Az EGSZB a menetrendek átfogó céljait relevánsnak látja. Örömmel jegyzi meg, hogy a menetrendek közül háromban (a külső biztonság közös térsége, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének közös térsége, közös kutatási, oktatási térség, ezen belül kulturális szempontok) a közös értékek fontosságát alapvető feltételként hangsúlyozták.

3.3.3 Az, hogy mi történik ezeken a területeken Oroszországban, kihatással lesz az EU és Oroszország közötti együttműködés megerősítésére. Az EGSZB szerint nagy hangsúlyt kellene fektetni ezekre a kérdésekre a menetrendek megvalósítása során. Erősen hiszi, hogy a menetrendeket ki kellene egészíteni konkrétabb lépésekkel, melyek olyan közös értékek elérésére irányulnak, amelyek alapvetők egy működő civil társadalom kialakításához.

3.3.4 Fontos az olyan környezet megteremtése Oroszországban, ahol a szociális partnerek és a szervezett civil társadalom más szereplői függetlenül tevékenykedhetnek, és teljes bizonyossággal részt vehetnek az őket is érintő szociális és gazdasági döntések előkészítésében. Ehhez nyílt párbeszéd és hálózatépítés szükséges, ami pedig független médiát kíván. Ugyanakkor kívánatos a legfontosabb nemzetközi megállapodások, mint például az ILO alapvető munkaügyi normáinak gyakorlatban történő megvalósítása is.

3.3.5 A civil társadalom működésének előfeltétele, hogy az orosz gazdasági és társadalmi szereplők magas fokú reprezentatív jelleggel rendelkezzenek, függetlenek legyenek, és képesek legyenek konstruktív, átlátható és szakszerű párbeszédet folytatni a hatóságokkal és más társadalmi szereplőkkel.

3.3.6 Az EGSZB üdvözli, hogy 2005 tavaszán az EU és Oroszország között elindultak a konzultációk a második közös térség keretén belül az emberi jogokról és az ehhez kapcsolódó többi jogról, például a kisebbségek jogairól. Ezeken a konzultációkon fel kellene vetni a nemzeti és helyi önmeghatározás kérdésének megoldását és a konfliktust eredményező módszerek elkerülését (lásd: Csecsenföld), melyek Oroszország népeire veszélyt, az EU polgáira nézve fenyegetést jelentenek.

3.3.7 Az évek során az EU bebizonyította, hogy harmadik országokban is képes alapvető változásokat elérni a párbeszéd segítségével, és ez kell, hogy legyen a célja az Oroszországgal való párbeszédnek is. Az Európa Tanács és az EBESZ ezekben

az ügyekben természetesen kulcsszerepet játszik. Az EGSZB elégedetten jegyzi meg, hogy az EU és Oroszország megállapodott a menetrendekkel kapcsolatban, hogy erősítse együttműködésüket ezeken a fórumokon.

3.3.8 Az EU és Oroszország kapcsolatainak fejlesztéséhez EU megfelelő pénzügyi támogatására is szükség van. Jobban ki kellene használni a TACIS-t és egyéb forrásokat a civil társadalom, az oktatás és a független média fejlesztésére, és erről nem szabad megfeledkezni az Európai Szomszédsági és Partnereségi Eszköz (ENPI) tervezése során sem. Az EGSZB azt ajánlja, hogy az Európai Bizottság terjesszen elő javaslatot arról, hogy az orosz civil társadalom miképpen hasznosíthatná még jobban az EU idevonatkozó eszközeit.

3.4 A civil társadalmi szereplőknek megfelelő szerepet kellene adni az EU és Oroszország együttműködésére vonatkozó menetrendek megvalósításában

3.4.1 Az EU hangsúlyozta, hogy az EU–orosz kapcsolatok kiépítése során a cél minőségileg fenntartható megoldások és előremutató lehetőségek felkutatása. Ehhez a civil társadalom különböző résztvevőinek álláspontját figyelembe kell venni, ezért olyan fontos, hogy Oroszországban kiépüljön a civil társadalom.

3.4.2 Az EGSZB a hiteles civil társadalmi szereplők szerepének fokozását ajánlja az EU és Oroszország együttműködési mechanizmusában, mégpedig a partnerségi és együttműködési megállapodás (PCA) 93. cikke értelmében felállított konzultatív bizottság segítségével. Ez lehetővé tenné a szakértelem legmesszebb kiaknázását az EU és Oroszország együttműködésében. A hasonló megállapodások pozitív tapasztalatot mutattak az EU-nak a Földközi-tenger menti országokhoz, Indiához, Latin-Amerikához és az AKCS-országokhoz fűződő viszonyában is. Az EGSZB tudomása szerint Oroszországban is számos szereplő van, amely képes hozzájárulni e cél eléréséhez.

3.4.3 Az EGSZB célja, hogy jelentős szerepet játsszon annak megtalálásában, hogy a civil társadalom miként vonható be az EU–Oroszország együttműködésébe. Az EGSZB azon szándékát, mely szerint erősíti kapcsolatait a 3.2.3. és 3.5.5. pontban említett fontosabb orosz civil társadalmi szereplőkkel, a belátható jövőben tanácsadó fórummá kellene szélesíteni a formális EU–Oroszország együttműködés keretén belül.

3.5 Tovább kell erősíteni az együttműködést az EU és Oroszország civil társadalmi között

3.5.1 Az elmúlt években néhány érdekcsoport – többek között a szakszervezeti mozgalom, a fogyasztók, a munkaadók és a mezőgazdasági termelők, továbbá a civil társadalom egyéb csoportjai – már kialakított kapcsolatokat orosz megfelelőikkel, mind uniós, mind kétoldalú szinten. Az orosz szervezetek is gyakran vesznek részt saját szakterületükön nemzetközi együttműködésben. A cél a közvetlen kapcsolatok kialakítása, a hálózatépítés, a kölcsönhatás, valamint a tapasztalatok és a tudás cseréje az egyszerű polgárok között. A civil társadalmi együttműködés fő céljai közé kell, hogy tartozzon a bizalmon alapuló kapcsolatok növelése az EU és Oroszország között.

3.5.2 Ezeket a kapcsolatokat azonban változatosabbá kell tenni és fejleszteni kell, mivel számos orosz szervezetnek nincs megfelelő kapcsolata egymással és a más országbeli hasonló szervezetekkel. Az EGSZB arra buzdítja a szervezett civil társadalom összes szereplőjét, hogy erősítsék és szélesítsék együttműködésüket orosz partnereikkel az őket érintő területeken. Az EU-nak pedig a maga részéről lépéseket kellene tennie ezen együttműködés elősegítése érdekében.

3.5.3 Az EU-tagállamoknak fokozniuk kell erőfeszítéseiket a civil társadalmi szervezetek bevonására közös projektek életre hívásába, oktatási és csereprogramok előmozdításába ennek keretén belül, valamint közös gazdasági projektek elindításába. Az EU-tagállamok kormányainak több információt kellene nyilvánosságra hozniuk ezekről a projektekről, és fel kellene készíteniük a civil társadalom szereplőit ilyen projektek készítésére.

3.5.4 Fontos lenne ezenkívül kapcsolatokat kialakítani Oroszország minden részével, Kalinyingrádot is beleértve. A Régiók Bizottságának az EU és Oroszország közötti regionális együttműködés fejlesztésére vonatkozó javaslatai ⁽¹⁾ nagyon is helyénvalóak ebben a tekintetben. Az EGSZB támogatja ezeket a javaslatokat, és azt ajánlja, hogy az Állandó Partnerségi Tanács kezelje kiemelt napirendi pontként ezt a témát.

3.5.5 Az EGSZB kihasználja helyzetét, és támogatást nyújt az EU és Oroszország szervezett civil társadalmi közötti kapcsolatok fejlesztésében. Az ebbe az irányba tett első lépés lehetne szervezett kapcsolatok és közös műhelyek stb. megrendezése különböző témákban az orosz partnerekkel (pl. gazdasági reformok és foglalkoztatás, a társadalombiztosítási rendszerek reformja, a szociális párbeszéd fejlesztése Oroszországban, a civil társadalom szereplőinek bevonása az EU–Oroszország együttműködésbe). Ennek célja az lenne, hogy idővel rendszeres és intenzívebb együttműködés alakuljon ki a két oldal között. Ezt a megfelelő időben tovább kellene fejleszteni az EU–Oroszország együttműködést erősítő tanácsadó fórummá (lásd a 3.2.3. és a 3.4.2–3.4.3. pontokat is).

3.6 *Támogatni kell az Oroszország és szomszédai, illetve ezen országok civil társadalmi szereplői közötti együttműködést.*

3.6.1 Fontos, hogy Oroszország és a szomszédos kelet-európai országok – például Oroszország és Ukrajna, illetve Moldávia és Fehéroroszország – közötti kapcsolatok is megszi-

lárdujanak, miközben az EU megerősíti kapcsolatait kelet-európai szomszédjaival. Szorosabb kapcsolatokra és intenzívebb egymásra hatásra van szükség mind politikai, mind gazdasági, mind társadalmi kérdésekben ahhoz, hogy javuljon az európai együttműködés. Az EGSZB szerint az EU-nak szomszédossági és partnerségi politikája keretében támogatnia kellene ezt a folyamatot.

3.6.2 Az EGSZB javasolja a civil társadalmi szereplők határon átnyúló kapcsolatainak ösztönzését is. A maga részéről már tett intézkedéseket az ilyen jellegű párbeszéd fokozására, és erről az Európai Bizottság felé rendszeres jelentések benyújtását tervezi.

3.7 *Támogatni kell az EU és Oroszország közötti, határon átnyúló mobilitást*

3.7.1 A jó közlekedési kapcsolatok és a kényelmes utazás a határon átnyúló mobilitás elengedhetetlen feltételei. Az EGSZB támogatja a közlekedési kapcsolatok fejlesztését és integrálását, amihez mind az EU, mind pedig Oroszország részéről az infrastruktúra és a logisztika javítására irányuló beruházásokra van szükség. Ebbe a tevékenységbe nagyobb mértékben kellene bevonni a nagyobb nemzetközi finanszírozó szervezetet, mindenekelőtt az EBB-t és az EBRD-t.

3.7.2 Az EGSZB örömmel jegyzi meg, hogy az emberek közötti kapcsolatok elősegítését és az EU és Oroszország közötti utazást a menetrendek – például a közlekedési hálózatok integrálásával, legális határátlépéssel, vízumkönnyítési intézkedésekkel és a visszafogadás elveivel – elősegítik. A határ menti megállapodások a zökkenőmentes határokon átnyúló mobilitás építőelemei.

3.7.3 A jelenlegi vízumügyintézés lassú és költséges, és küszöböt, vagy még inkább akadályt állít az idegenforgalom és a civil társadalmi szereplők, köztük a fiatalok és diákok szorosabb határon átnyúló kapcsolatai elé. A vízummal és munkavállalási engedéllyel kapcsolatos ügyintézés egyszerűsíteni kell, ez hozzá fog járulni a határon átnyúló mobilitás és kapcsolatok ösztönzéséhez. A fentiekből következően fontos, hogy az EU és Oroszország között a vízumkönnyítés tárgyában jelenleg folyamatban lévő tárgyalások a lehető leghamarabb, mindkét fél számára kielégítő eredményt hozzanak.

Brüsszel, 2005. július 13.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ CdR 105/2004

*Függelék***az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményéhez**

- A. A plenáris ülésen az alábbi módosító indítvány elvetésre került, azonban a leadott szavazatok legalább egynegyedét megszerezte.

1.3. pont

Törlendő.

Indokolás

A vélemény 1.1. pontja már kijelenti, hogy az Orosz Föderáció az EU stratégiai partnere. Ez megfelelően kifejezi az 1.3. pont tartalmát.

A szavazás eredménye:

Mellette: 33

Ellene: 64

Tartózkodás: 8
